

Nr 212.

Godkänd av första kammaren den 6 maj 1936.

Godkänd av andra kammaren den 6 maj 1936.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 15 juni 1934 (nr 264) om erkända arbetslöshetskassor.

(Andra lagutskottets utlåtande nr 23 och memorial nr 39.)

Till Konungen.

Genom en den 22 februari 1936 till riksdagen avlämnad proposition, nr 84, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, föreslagit riksdagen att antaga ett vid propositionen fogat förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 15 juni 1934 (nr 264) om erkända arbetslöshetskassor.

Med överlämnande av andra lagutskottets utlåtande nr 23 och memorial nr 39 får riksdagen, under återopande av vad som anförts i nämnda memorial, vilket av riksdagen godkänts, med förklarande att ifrågavarande proposition ej kunnat i oförändrat skick antagas, härmed anmäla, att riksdagen för sin del antagit det förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 15 juni 1934 (nr 264) om erkända arbetslöshetskassor, som framlagts av andra lagutskottet i berörda memorial.

Stockholm den 6 maj 1936.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 213.

Godkänd av första kammaren den 8 maj 1936.

Godkänd av andra kammaren den 8 maj 1936.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till universitetsstatistik.

(Statsutskottets utlåtande nr 82.)

Till Konungen.

I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1936/1937 har Kungl. Maj:t (punkt 97) av det vid propositionen

fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition angående inrättande av en yrkesorienteringsnämnd m. m., som kunde varda riksdagen förelagd, för budgetåret 1936/1937 beräkna till Gemensamma universitetsändamål: Yrkesorienteringsnämnd och universitetsstatistik ett reservationsanslag av 23,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 6 mars 1936 dagtecknad proposition (nr 147), under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att till Gemensamma universitetsändamål: Universitetsstatistik för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 12,000 kronor.

Tillströmningen till de intellektuella utbildningsbanorna har, på sätt departementschefen framhållit, under senare tider befunnit sig i stark tillväxt, vilket vållat åtskilliga redan märkbara svårigheter. Orsakerna till den ökade tillströmningen äro givetvis flera — några hava av departementschefen antytts — och riksdagen finner all anledning föreligga för statsmakterna att hava sin uppmärksamhet riktad på dessa förhållanden. Jämväl med hänsyn till betydelsen av att utvecklingen på detta för landets kulturella framtid viktiga område, i den mån så är möjligt, får en ändamålsenlig inriktning, finner riksdagen vidtagandet av särskilda åtgärder från statsmakternas sida väl motiverat.

Den av särskilda sakkunniga verkställda utredning, som ligger till grund för här ifrågakarande proposition, har utmynnat i förslag rörande bland annat yrkesorientering och universitetsstatistik. Departementschefen har hållit före, att det torde bliva erforderligt att i en eller annan form förbinda den statistiska verksamheten med yrkesrådgivning, men att en sådan anordning måste bliva en efterföljande åtgärd, sedan universitetsstatistiken väl blivit organiserad samt det första grundläggande statistiska primärmaterialet insamlats och bearbetats.

I anslutning till sin nyss angivna ståndpunkt anser riksdagen, att åtgärder för åstadkommande av en universitetsstatistik nu böra vidtagas, vilka emellertid till en början torde böra givas karaktären av ett försök.

Departementschefen har i fråga om den blivande verksamheten anslutit sig till det mera omfattande av två av de sakkunniga uppgjorda program. Enligt detta förslag skulle den statistiska undersökningen avse antalet studerande vid de högre läroanstalterna, antalet för varje termin nyinskrivna, antalet personer under varje termin, som avlagt mera betydelsefulla tentamina eller som avlagt examina, studietidens längd för olika under terminen avlagda examina, frekvensen av avbrott i studier, utdelade stipendier samt vederbörandes studieinriktning m. fl. omständigheter. Under hänvisning till de skäl, som av departementschefen härför anförts, finner sig riksdagen böra framhålla, att sagda program bör läggas till grund för den blivande verksamheten.

I detta sammanhang vill riksdagen endast anföra följande. Statistiken torde böra givas en i möjligaste mån praktisk inriktning. Den grundval

för den ifrågasatta yrkesrådgivningsverksamheten, som statistiken avsetts skola giva, är enligt riksdagens uppfattning en av dess viktigaste uppgifter. I likhet med skolöverstyrelsen vill riksdagen vidare framhålla önskvärdheten av att möjligheter kunna beredas att överblicka de många fallen av avbrott i studierna å olika stadier samt av övergång till »praktiska» levnadsbanor. På sätt överstyrelsen anført, torde det nämligen vara av intresse och betydelse att få fastslaget, på vad sätt personer, vilka lämna de intellektuella utbildningsbanorna utan att övergå till intellektuella levnadsbanor, absorberas av det praktiska arbetslivet och jämväl, om möjligt, på vad sätt de där kunna utnyttja sin högre utbildning.

Beträffande förslagets detaljer i övrigt har riksdagen i det stora hela icke funnit något att erinra liksom icke heller mot de för nästa budgetår beräknade kostnaderna.

Beträffande universitetsstatistikens administrativa anknytning hava emellertid under ärendets handläggning olika uppfattningar kommit till synes. Departementschefen har framhållit, att valet syntes närmast böra stå mellan statistiska centralbyrån och universitetskanslersexpeditionen. För anknytning till sistnämnda myndighet kunde tala bland annat det förhållandet, att under kanslersämbetet sorterade större delen av de högre läroanstalter, från vilka det statistiska materialet skulle insamlas.

Riksdagen har, i likhet med departementschefen, icke ansett sig böra intaga någon bestämd ståndpunkt till denna fråga. Emellertid vill riksdagen framhålla, att de skäl, som anförts för en anknytning till statistiska centralbyrån, synts riksdagen goda. Detsamma gäller även beträffande en anknytning till skolöverstyrelsen, som i sin statistiska avdelning redan har ett organ för den övriga undervisningsstatistiken.

I anslutning till vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Gemensamma universitetsändamål: Universitetsstatistik* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett anslag av 12,000 kronor.

Stockholm den 8 maj 1936.

Med undersätlig vördnad.